

INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA
i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

AGENCJA
RYNKU ROLNEGO

MINISTERSTWO ROLNICTWA i ROZWOJU WSI

NR
39

RYNEK DROBIU I JAJ

stan i perspektywy

ISSN 1231-255X

ANALIZY
RYNKOWE

MAJ 2011

Analizy są finansowane przez
AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO
oraz
INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ
– **PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY**

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *Tadeusz Chrościcki*
- II. Mięso drobiowe
  1. Podaż – *G. Dybowski*
  2. Przetwórstwo – *G. Dybowski*
  3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
  4. Popyt – *K. Świetlik*
- III. Jaja spożywcze
  1. Podaż – *G. Dybowski*
  2. Przetwórstwo – *G. Dybowski*
  3. Handel zagraniczny – *D. Rycombel*
  4. Popyt – *K. Świetlik*

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych
prosimy o podanie źródła.**

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa
Kierownik Zakładu – dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

dr Grzegorz Dybowski

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-47-43

mgr inż. Danuta Rycombel

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-46-16

dr Krystyna Świetlik
prof. nadzw. IERiGŻ-PIB

• Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB • Warszawa
Tel.: (22) 505-47-07

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 17.05.2011 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).
Kolejna analiza wydana będzie w listopadzie 2011 r.

W 2010 roku produkcja mięsa drobiowego wyniosła 1374 tys. ton i była o 10% większa niż przed rokiem. Znacznemu przyspieszeniu uległa dynamika wzrostu eksportu. Sprzedaż zagraniczna zwiększyła się o 30%, do 444 tys. ton. Był to główny czynnik pobudzający tak szybki rozwój produkcji. Podaż mięsa drobiowego na rynku krajowym wzrosła o 3,7% a obroty w handlu detalicznym o 2,9%.

W drugiej połowie 2010 roku pogorszyła się opłacalność produkcji drobiu w wyniku silnego wzrostu cen pasz przemysłowych. Spowodowało to zmniejszenie przeciętnej rentowności chowu żywca drobiowego w całym 2010 roku w porównaniu z rokiem poprzednim. Relacja cen żywca : pasza obniżyła się. Nadal jednak zapewniała rentowność produkcji. Tempo wzrostu tej produkcji w 2010 roku było więc wysokie.

W 2011 roku dynamika wzrostu produkcji żywca i mięsa drobiowego może być nieco mniejsza. Produkcja wyniesie według bieżącej prognozy 1470 tys. ton, tj. będzie o 7% większa niż w 2010 roku. Również eksport będzie rozwijał się wolniej, w tempie zbliżonym do lat poprzednich, tj. 12-13% a nie 30% jak przed rokiem. Jego udział w produkcji zwiększył się do 34% a sprzedaż zagraniczna zagospodaruje 58% całego przewidywanego w tym roku przyrostu produkcji mięsa drobiowego.

W pierwszym kwartale 2011 roku ceny pasz nadal rosły i były o 27,5% wyższe niż w analogicznym okresie przed rokiem. Ceny skupu kurcząt zwiększyły się o 24,5% a indyków o 26,9%. Opłacalność chowu żywca drobiowego ponownie się pogorszyła. Relacja cen żywca : pasza obniżyła się do 2,61, tzn. kształtowała się na poziomie zbliżonym do granicznego prognozy rentowności. Największy wzrost cen w całym drobiarskim łańcuchu wartości miał miejsce w przetwórstwie a najmniejszy w handlu detalicznym.

W 2010 roku, w zakładach drobiarskich zatrudniających powyżej 49 pracowników, wytworzono ok. 1550 tys. ton mięsa drobiowego, tj. o 8,7% więcej niż przed rokiem. Produkcja głównych asortymentów prze-

tworów drobiowych była o 2,3% większa i wyniosła 186 tys. ton. Przeciętna sytuacja finansowa branży była dobra. Wskaźnik rentowności sprzedaży brutto wyniósł 2,02 a po opodatkowaniu 1,75. Poprawiła się przeciętna zdolność do regulowania bieżących zobowiązań. Współczynnik płynności bieżącej nieznacznie przekroczył graniczny poziom 1,2. Wyższa niż w 2009 roku była też akumulacja własnego kapitału oraz stopa inwestowania.

W pierwszym kwartale 2011 roku przemysłowa produkcja mięsa drobiowego była tylko o 3,6% większa niż przed rokiem, wobec 11-procentowego przyrostu w analogicznym okresie 2010 roku. Sugeruje to wolniejszą dynamikę produkcji firm drobiarskich w całym 2011 roku.

W 2010 roku 30-procentowy wzrost wolumenu sprzedaży zagranicznej przyniósł tylko 23-procentowy wzrost wpływów uzyskiwanych z eksportu. Średnie ceny eksportowe zmniejszyły się o ok. 7%. Potwierdza to fakt, że głównym czynnikiem konkurencyjności polskiej oferty handlowej pozostaje cena. Dodatkowo saldo obrotów handlu zagranicznego drobiem wyniosło prawie 695 mln euro i było o 25% wyższe niż w 2009 roku. Choć nadal głównym rynkiem zbytu pozostaje UE, eksport do krajów trzecich zwiększył się w 2010 roku znacząco, bo o 61% do 88 tys. ton. Eksportowano przede wszystkim tańsze elementy tuszki na rynki azjatyckie i do Rosji.

W 2011 roku przewiduje się dalszą poprawę wyników handlu zagranicznego drobiem. Wolumen eksportu może przewyższyć wolumen importu o 415 tys. ton. Oznacza to wzrost dodatniego salda obrotów o 15%.

W 2010 roku mięso drobiowe potaniało względem innych produktów będących nośnikami białka zwierzęcego. Średni poziom cen detalicznych był o 4% niższy niż przed rokiem. W pierwszym kwartale 2011 roku ceny detaliczne drobiu wzrosły o 10% a ich dynamika przewyższała tempo wzrostu cen całej żywności. W drugim kwartale ceny nadal rosły a w drugim półroczu 2011 roku nie

przewiduje się ich istotnych zmian. W całym 2011 roku poziom cen drobiu będzie znacząco wyższy niż w roku poprzednim.

Według wstępnych ocen, konsumpcja drobiu w 2010 roku wyniosła 25,0 kg na 1 mieszkańca i była o 4,2% wyższa niż w 2009 roku. Udział drobiu w spożyciu mięsa ogółem zwiększył się z 32,0% do 33,5%. Według badania budżetów domowych wzrost konsumpcji kurcząt wyniósł 1,5% a pozostałego drobiu aż 7,7%. Nie zmienił się natomiast popyt na wędliny drobiowe. W 2011 roku przewiduje się dalszy wzrost spożycia mięsa drobiowego, szczególnie w drugiej połowie roku w związku z prognozowanym spadkiem produkcji wieprzowiny.

W 2010 roku produkcja jaj konsumpcyjnych wzrosła o 0,7% do 559 tys. ton. Podobnie jak na rynku drobiu, głównym czynnikiem rozwoju produkcji był eksport. Jego wolumen zwiększył się do 171 tys. ton, tj. o 14%. Udział eksportu w produkcji jaj spożywczych wyniósł 30,6%. Spożycie na rynku krajowym było o 4% mniejsze niż przed rokiem.

Rok 2011 jest ostatnim, w którym można użytkować nie ulepszone klatki do produkcji jaj w systemie baterijnym. Wbrew oczekiwaniom, nie będzie prawdopodobnie derogacji od dyrektywy nakazującej wprowadzenie nowych klatek z dniem 1 stycznia 2012 roku ani dodatkowych okresów przejściowych. Rozpatrywane obecnie rozwiązania dostosowawcze mogą pociągnąć za sobą ograniczenia w swobodnym handlu jajami pochodzącymi z nie ulepszonych klatek na obszarze jednolitego rynku europejskiego. Spowodowałyby to redukcję sprzedaży zagranicznej jaj i w konsekwencji także ich produkcji.

Już w 2011 roku możliwy jest spadek produkcji jaj konsumpcyjnych do 520 tys. ton, tj. o 7%. W pierwszym kwartale ilość jaj wylęgowych kur nieśnych poddanych inkubacji zmniejszyła się o 10% a wylęgi piskląt kur niosek do produkcji towarowej były mniejsze aż o 23%. Przewidujemy, że eksport ustabilizuje się na poziomie zbliżonym do ubiegłorocznego.

Dodatkową przesłankę dla takiej prognozy stanowi pogarszająca się opłacalność produkcji jaj. W kwietniu 2011 roku średnia cena sprzedaży jaj była o 22% niższa niż przed rokiem. Bardzo niskie ceny notuje się też w skupie jaj do przerobu przemysłowego. Natomiast pełnoporcjowe mieszanki pasz dla kur niosek podrożały w tym czasie o 22%. Dekoniunktura na rynku jaj jest w dużym stopniu efektem nadprodukcji w kraju i w całej UE.

W 2012 roku nawet przy wyborze łagodnego wariantu zagospodarowania jaj pochodzących z klatek nie ulepszonych, należy spodziewać się ponownego spadku produkcji jaj konsumpcyjnych. Przewiduje się, że wyniesie ona ok. 500 tys. ton, tj. będzie o 4% mniejsza niż w 2011 roku. Eksport również się obniży do ok. 150 tys. ton, tj. o 6-7%. Zmniejszy się też prawdopodobnie spożycie krajowe.

Zmniejszyła się poziom cen jaj skupuowanych do przemysłowego przerobu. W 2010 roku za jaja takie płacono średnio 2944,67 zł/tonę, wobec 3796,42 zł/tonę w 2009 roku. Ceny jaj do przetwórstwa obniżyły się więc o 22,4%. W pierwszych czterech miesiącach 2011 roku nastąpił ich dalszy spadek, o 36% w relacji do analogicznego okresu przed rokiem.

W 2010 roku dodatnie saldo obrotów handlu zagranicznego jajami wzrosło do 121,3 mln euro, tzn. o 3,4%. Całkowity eksport jaj konsumpcyjnych zwiększył się. Jednak ich sprzedaż do UE-12 utrzymała się na poziomie z roku poprzedniego. Konkurencyjność cenowa polskiego eksportu była w 2010 roku niższa niż przed rokiem. Pogłębiła się spadkowa tendencja cen w eksporcie przetworów z jaj. Mimo to wolumen tego eksportu był o 3% wyższy niż w 2009

roku. Zmniejszył się import jaj konsumpcyjnych, natomiast ceny importowe jaj i ich przetworów wzrosły.

Od połowy 2007 do końca 2010 roku utrzymywała się silna wzrostowa tendencja cen detalicznych jaj. W 2010 roku jaja podrożały o 5,4%, tzn. bardziej niż cała żywność. W pierwszym kwartale 2011 roku ceny detaliczne jaj obniżyły się i w marcu były o 4,8% niższe niż przed rokiem. Jednak w drugiej połowie roku możliwy jest ponowny wzrost cen detalicznych.

W 2009 roku nastąpiło zahamowanie długoletniej spadkowej tendencji całkowitej konsumpcji jaj obejmującej także spożycie zbiorowe. W 2010 roku konsumpcja jaj wzrosła o 0,5%. Jednak konsumpcja bezpośrednia w gospodarstwach domowych zmniejszyła się nadal i w 2010 roku była o 1,3% niższa niż przed rokiem.

SUMMARY

In 2010, production of poultry reached 1374 thousand tonnes, or by 10% above the level of the previous year. Dynamics of growth in exports have significantly accelerated. Foreign sales increased by 30%, to 444 thousand tonnes; which was the main factor stimulating such fast-growing production. Poultry supply on the domestic market rose by 3.7%, while retail trade by 2.9%.

In the second half of 2010, profitability of poultry production deteriorated, as result of strong rises of the prices of industrial fodder. Which reduced the average profitability of live poultry breeding in all 2010, as compared to the previous year. The price ratio livestock : fodder, has fallen. But it still ensured profitability of production. Therefore, the growth rate of this production in 2010 continued high.

In 2011, the growth dynamics of livestock and poultry production may be slightly lower. According to current forecasts, production will reach 1470 thousand tonnes, or by 7% above the level of 2010. Also exports will grow more slowly, in a pace resembling previous years, i.e. 12-13% instead of 30% as a year ago. Its share in production will rise to 34%, and foreign sales will cover 58% of the total increment in poultry production, anticipated for this year.

In the first quarter of 2011 fodder prices continued rising, exceeding by 27.5% the figures of the same period of a year before. Purchase prices for chickens rose by 24.5%, for turkeys by 26.9%. Profitability of poultry livestock breeding has again deteriorated. The price ratio livestock: fodder has fallen to 2.61, i.e. to a level close to profitability limit. The highest growth of prices in the entire poultry value chain occurred in the processing sector, the smallest – in retail trade.

In 2010 in poultry plants employing over 49 persons about 1550 thousand tonnes of poultry meat were produced, i.e. by 8.7% more than a year before. Production of main assortments of processed poultry was higher by 2.3%, reaching 186 thousand tonnes. The average financial situation

of the sector was good. Gross profit margin of sales was 2.02, or 1.75 excluding tax. Average liquidity has improved. The current has slightly exceeded the 1.2 limit. Also, equity accumulation and rate of investment were above the level of 2009.

In the first quarter of 2011, industrial production of poultry meat was above the level of a year before by only 3.6%, against the 11-percent increment in the same period of 2010. Which suggests a lower dynamics of production by poultry companies throughout 2011.

In 2010, a 30% increase in the volume of foreign sales has translated only to a 23% rise in revenues from exports. Average exports prices decreased by ca 7%. Which confirms that the competitiveness of Poland's trade offer is based mainly on price. The positive balance of foreign trade in poultry reached almost EUR 695 million, or by 25% above the figure of 2009. Although the EU continues as the primary sales market, nevertheless exports to third countries have risen significantly in 2010, by 61%, reaching 88 thousand tonnes. The main exported items were cheaper elements of carcasses to Asian markets, and to Russia.

Further improvement of the results in foreign trade in poultry is expected in 2011. The volume of exports may surpass imports by 415 thousand tonnes. Which means a surplus rising by 15%.

In 2010, poultry meat grew cheaper against other animal protein carriers. Average retail prices were by 4% lower than a year before. In the first quarter of 2011 retail prices of poultry rose by 10%, their dynamics exceeding the pace of price increases for all foods. In the second quarter prices continue rising, and no significant changes of prices are expected. In all 2011, the level of poultry prices will markedly exceed the figures of the previous year.

Preliminary estimates show that poultry consumption in 2010 was 25.0 kg per 1 inhabitant, or by 4.2% above the level of 2009. The share

of poultry in total meat consumption grew from 32.0% to 33.5%. A survey of household budgets indicates that chicken consumption increase was 1.5%, while of other poultry as much as 7.7%. Meanwhile, demand for poultry hams did not change. A further increase of poultry meat consumption is forecasted for 2011, especially in the second half of the year, due to expected decrease in pork production.

In 2010, production of consumer eggs grew by 0.7%, to 559 thousand tonnes. As in the poultry market, exports were the main driving factor of production growth. Their volume increased to 171 thousand tonnes, i.e. by 14%. The share of exports in production of consumer eggs was 30.6%. Domestic consumption decreased below the level of the previous year by 4%.

The year 2011 is the last one in which non-improved cages for egg production in a battery system are allowed. Contrary to expectations, there will probably be no derogation from the directive ordering the introduction of new cages on 1st January 2012, nor any additional transition periods. The currently analysed adaptation solutions may entail restrictions in free trade in eggs from non-improved cages, in the area of the common European market. Which would cause a decrease in foreign sales of eggs, consequently production would fall as well.

Decrease in production of consumer eggs down to 520 thousand tonnes, i.e. by 7%, is possible already in 2011. In the first quarter, the quantity of eggs produced by laying hens subjected to incubation has fallen by 10%, while hatchings of chicks by laying hens for commodity production, have decreased by as much as 23%. We expect exports to stabilise on a level close to last year's.

An additional factor of such a forecast is the deteriorating profitability of egg production. In April 2011, the average sale price for eggs was by 22% lower than a year before. Very low prices are also recorded in purchases of eggs for industrial processing. However, prices of full-portion fodder mixtures for laying hens rose

in the same time by 22%. The precarious situation in the egg market is largely determined by overproduction in the country and the whole EU.

In 2012, even assuming a smooth management option for eggs from non-improved cages, a repeat of decrease in consumer eggs production should be expected. It is forecasted to reach ca 500 thousand tonnes, i.e. by 4% smaller than in 2011. Also exports will diminish to ca 150 thousand tonnes, i.e. by 6-7%. Domestic consumption is likely to fall as well.

Prices of eggs purchased for industrial processing, are falling. In 2010, for such eggs PLN 2944.67 per tonne were paid on average, against PLN 3796.42 per tonne in 2009.

Therefore, prices of eggs for processing decreased by 22.4%. In the first four months of 2011 they fell further, by 36% against the same period of the previous year.

In 2010, the surplus in foreign trade in eggs rose to EUR 121.3 million, i.e. by 3.4%. Total exports of consumer eggs have increased. However, their sales to EU-12 remained on the level of the previous year. The price competitiveness of Polish exports in 2010 was lower than a year before. The decremental price trend in processed egg exports has intensified. In spite of it, the volume of exports exceeded the 2009 level by 3%. Imports of consumer eggs have fallen, at higher prices of imported eggs and egg products.

The period from mid-2007 to the end of 2010, was marked by a strong upward trend in retail prices of eggs. In 2010, egg prices rose by 5.4%, i.e. more than all foods. In the first quarter of 2011 retail prices of eggs fell, so in March they were lower by 4.8% than the level of a year before. Nevertheless, rising retail prices may again occur in the second half of the year.

In 2009 the long-lasting decremental trend in total consumption of eggs was stopped, what also applies to collective consumption. In 2010, consumption of eggs grew by 0.5%. However, direct consumption in households continues diminishing, in 2010 falling below the level of the previous year by 1.3%.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukążą się:

1. Rynek mięsa (40) • maj 2011,
2. Rynek rzepaku (39) • maj 2011,
3. Rynek owoców i warzyw (38) • czerwiec 2011,
4. Rynek cukru (38) • czerwiec 2011,
5. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (34) • wrzesień 2011,
6. Rynek mleka (41) • wrzesień 2011,
7. Rynek pasz (30) • wrzesień 2011,
8. Rynek mięsa (41) • wrzesień 2011,
9. Rynek ryb (16) • październik 2011,
10. Rynek zbóż (41) • październik 2011,
11. Rynek ziemniaka (38) • październik 2011,
12. Rynek rzepaku (40) • październik 2011,
13. Rynek drobiu i jaj (40) • listopad 2011,
14. Rynek owoców i warzyw (39) • listopad 2011.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wiernie odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2011 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 50-54-636
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>